

ДИДАКТИЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Художньо-професійні вміння визначаємо окремим феноменом, особистісним новоутворенням і підструктурою художньо-педагогічної діяльності й компетентності суб'єкта; творчими уміннями другого рівня, які не зводяться до здібностей, знань і навичок учителя образотворчого мистецтва. У структурі особистості такі вміння є підвидом професійно-педагогічних умінь, які

належать до групи спеціально-професійних умінь, виходять із природи викладання образотворчого мистецтва та необхідні для повноцінного здійснення усебічного навчання і виховання учнів його засобами.

До дидактичних умов формування художньо-професійних умінь, їх мотиваційно-ціннісного підґрунтя в майбутніх учителів образотворчого мистецтва належить *засвоєння студентами художньо-графічних еталонів і дидактичних моделей професійної діяльності засобами мультимедіа*. Ця умова створює першочергову теоретичну основу майбутньої художньо-професійної діяльності у формі фактів, правил, висновків, закономірностей, ідей, теорій, еталонів унаслідок інтеграції кількох модальностей: візуальної, аудіальної й анімаційної – у формі ілюстрацій, логічних зображень та образотворчих аналогій. Провідним дидактичним засобом слугує мультимедійна презентація, на базі якої можуть бути використані такі моделі реалізації комп'ютерних технологій, як-от: мультимедійна лекція, мультимедійне портфоліо, опорний зоровий конспект, «Віртуальний музей».

Інтеграція педагогічного, методичного й художнього аспектів художньо-професійної діяльності при комплексному застосуванні традиційних і інформаційних дидактичних засобів як важлива дидактична умова виходить із необхідності поетапного й послідовного формування кожної дії, операції й прийому художньо-професійних умінь. Етапи роботи мають передбачати використання студентами, поряд із комп'ютерними засобами, ті, що створені в галузі «традиційної» художньої педагогіки (методи художньої інтеграції, моделювання художньо-творчого процесу, творчих вправ-клаузур, художнього проектування тощо); урахувати різні стратегії навчання вмінням (репродуктивну, алгоритмічну чи евристичну), залежно від складності завдання і рівня графічної та комп'ютерної підготовки студента.

Забезпечуючи системний ускладнювальний характер навчальної діяльності студентів, діагностику й своєчасну корекцію її продуктів на базі програмно-апаратних засобів для образотворчого мистецтва, можна досягти формування як творчо-рефлексивного компонента художньо-професійних умінь, так і системи досліджуваних умінь у її цілісності. Провідною ідеєю такої роботи є поступовий перехід у свідомості студентів від знань-знайомств, знань-репродукцій до знань-умінь і знань-трансформацій (В. Беспалько) шляхом вправління, тренування, навчального проектування з використанням комп'ютерних технологій. Дидактичною підтримкою в цій роботі є тривимірна система художньо-творчих задач: 1) за характером свого розв'язання: адаптаційно-корекційних, репродуктивних, частково-продуктивних, продуктивних, творчих, дослідницьких, рефлексивних; 2) за змістом: зображальних, декоративних, конструктивних; 3) за сутністю: художніх, педагогічних і методичних. Їх зміст і структура побудовані на наочно-образному принципі (С. Коновець, Л. Рилова, Г. Сотська, М. Чернявська, Б. Юсов), містять логічний, психологічний та спеціально-предметний компоненти, передбачають поетапне опрацювання операційного складу художньо-професійної діяльності із застосуванням комп'ютерних дидактичних технологій.

Зазначені дидактичні умови сприяють ефективності формування художньо-професійних умінь студентів, якщо використовуються в комплексі.